

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik: Poverjenstvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Cesta 29./X. št. 19 (Marn Josip).
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.—
posamezna številka . . . 1.50

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisi ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto VI.

Ljubljana, dne 20. novembra 1937.

Štev. 12

Prvi kongres elektrotehničnih obrtnikov v Jugoslaviji

Ena izmed najmlajših obrtniških tehniških strok je gotovo elektrotehnična obrt, kateri je tudi z novim obrtnim zakonom odrejen položaj, kakor preje ni bil in je obrtnik elektrotehnične stroke postal lahko vsakdo, ki se je bavil z elektrotehniko, le da je od pristojnih oblasti prejel dispensno koncesijo za izvrševanje te obrti.

Ker pa je to ena izmed obrti, katera ima tudi bodočnost, ni vseeno, da bi se pustilo s strani obrtnikov te stroke kratkomalo zakonodajo mrtvo, ki ji je namen tudi elektrotehnična obrt izpolniti. Dobro zavedajoč se tega, so v zadnjem času poedini obrtniki iz posameznih pokrajin države prišli v perečih problemih za elektrotehniški obrtniški stan skupaj ter se tako znašli na delu za ohranjanje interesov elektrotehnične stroke. Vse to pa je tudi dalje delovalo na poedince in organizirane prisilne organizacije elektrotehničnih obrtnikov, da se je pod vodstvom Sekcije elektrotehnikov in elektroinstalaterjev pri skupnem združenju obrtnikov v Zagrebu osnovala akcijski odbor, v katerem so zastopani tako predstavniki slovenskih, hrvaških in srbskih elektrotehničnih obrtnikov, kateri si je nadel nalogo izvesti prvi kongres elektrotehničnih obrtnikov iz vse države.

V Zagrebu se je vršil v dneh od 6. do 8. novembra t. l. prvi kongres elektrotehničnih obrtnikov Jugoslavije, ki je tudi dokazal in pokazal zrelost elektrotehničnih obrtnikov za svoje interese z ozirom na stopnjo, ki jo ta stroka zavzema med ostalimi obrtnimi panogami.

Prvič v zgodovini so se sestali elektrotehnični obrtniki ter solidarno ramo ob rami ter bratsko reševali svoja bitna vprašanja. Delo kongresa je bilo razdeljeno na tri dni. V soboto dne 6. novembra se je vršil delavni sestanek v komisijah po referatih za dnevni red kongresa. V posamezne komisije po referatih točk dnevnega reda so sodelovali posamezni obrtniki vedno tako, da so bili zastopani vsi kraji oziroma pokrajine. Delo v tem pravcu je pokazalo veliko zavest pa tudi smisel elektrotehničnih obrtnikov za svoja vitalna vprašanja. V vseh točkah se je dosegel sporazum po pregledu in obdelavi referatov ter so tozadevno bile izdelane tudi resolucije po posameznih točkah dnevnega reda.

Glavni del kongresa je bilo zborovanje v nedeljo dne 7. novembra, ki se je vršilo v dvorani Obrtnega doma v Zagrebu, Mažuraničeva ul. 13. Kongres je otvoril s pozdravom na navzoče predstavnike in elektrotehnične obrtnike predsednik akcijskega odbora g. ing. Kompanec iz Zagreba, na katerega predlog so bile poslani tudi pozdravne brzojavke Kraljevskemu domu in drugim pristojnim ministrstvom, kar je bilo sprejeto z velikim navdušenjem. Sledil je pozdrav posameznih predstavnikov tako zastopnika ministra za gradbe, zastopnika ministra za trgovino in industrijo, zastopnika bana Savske banovine, zastopnika župana mesta Zagreba, zastopnika bana Dravske banovine g. inspektorja ing. Rueha, dalje zastopnikov Združenja obrtnikov v Zagrebu g. Fabrisa, predstavnika Saveza hrvaških obrtnikov in Obrtniške Zbornice v Zagrebu g. Ramuščaka, zastopnika Zbornice za TOI v Ljubljani g. dr. Pretnarja, zastopnika Obrtniške zbornice v Osijeku g. tajnika Trtaina in drugih. Sledile so volitve predsedstva kongresa ter je bil izvoljen soglasno za predsednika g. Perčinlić Franjo, predsednik Združenja elektrotehničnih obrti Dravske banovine iz Ljubljane, za podpredsednika pa ing. Kompanec, predsednik Sekcije elektrotehnikov in instalaterjev v Zagrebu ter g. Radivojević, predsednik Združenja elektroinstalaterskih mojstrov iz Beograda. Novo izvoljeni predsednik je zavzel mesto zahvaljujoč se za čast ter takoj prešel na nadaljni dnevni red.

K referatu o uredbi o izdelavi izoliranih in golih bakrenih žic ter cevi, ki ga je podal g. Mihajlović iz Beograda izčrpno z vsemi potrebnimi

številčnimi podatki, v katerem je prikazal škodljivost izdajanja takih uredb za naše narodno gospodarstvo, se je oglasil zastopnik ministra za gradnje ing. Majcen ter izjavil, da uredba v objavljenem smislu ne bo stopila v veljavo ter naj se tozadevno ničesar ne sklepa. Kongres pa je bil drugega mnenja ter je v celoti bila sprejeta resolucija, v kateri se zahteva ukinjenje predvidene uredbe, pri izdaji nove pa zaslišanje mnenj prav vseh elektrotehničnih organizacij in ustanov.

Velika ovira pri elektrifikaciji države so mnoge visoke takse, da si čisto marsikateri konsument premisli dobro preje, predno si pusti izvesti električno instalacijo. Te takse predvsem pobirajo razne komunalne elektrarne in tako ovirajo pravilen razvoj elektrifikacije mesto bi to pospeševale. Tozadeven referat je podal g. ing. Kompanec iz Zagreba ter navedel tozadevne slučaje v vsej izčrpnosti. Dopolnil pa je izvajanje k temu referatu še g. Radivojević iz Beograda. Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki zahteva znižanje teh taks na minimum, da bo omogočena elektrifikacija, ne pa zavrtja, poleg tega se sočasno zahteva tudi ukinjenje instalacijskih oddelkov elektrarn, posebno komunalnih, ker se tako prevzema dela legalnemu obrtniku.

Razne monopolske takse in trošarine zavirajo pravtako pravilno elektrifikacijo, vsled česar je kongres sklenil zahtevati znižanje trošarin na žarnice in drugih monopolskih taks, ker previsoke takse in trošarine v tem vprašanju elektrifikacijo in obrtniške elektrotehniške stroke namesto, da bi imel delo, tega nima, kar so nedvomno vzrok te visoke takse, tako trošarina na žarnice, kakor trošarina na električni tok, kar se je sklenilo zahtevati znižanje vsaj za polovico.

Sledili sta točki Radio-mehauika in elektromehanika, pri čemer se zahteva z resolucijo odreditve zakonskim potom teh obrti, določitev delokroga in opredelitev ter pripojitev obeh imenovanih strok, kot speciellnih panog k elektrotehničnim obrtim.

Važna točka dnevnega reda je bila „Osnovanje Zveze združenih elektrotehničnih obrti Kraljevine Jugoslavije“. Po temeljito obrazloženem referatu, ki ga je podal g. Mihelčič I. iz Ljubljane, se je sklenilo z resolucijo soglasno pristopiti k izvedbi banovinskih združenj elektrotehničnih obrti po vzoru Dravske banovine in nato osnovati Zvezo teh združenj, kot vrhovni forum elektrotehničnih obrti. Tozadevno se je naložila tudi akcijskemu odboru tega kongresa dolžnost izvesti v stvarnost to akcijo.

Temelji obrtniške osamosvojitve

Nedoglednega pomena in važnosti bi bil korak, ki bi ga storilo obrtništvo na poti za svojo gospodarsko in moralno osamosvojitvijo in napredkom, če bi čimprej resno pristopilo k organizaciji svojih lastnih finančno-gospodarskih celic — obrtniških kreditnih zadrug.

Važnost takih ustanov za obrtništvo je tako samoposebi umevna in že tolikokrat povdarjena, da se je zares čuditi, zakaj glede tega vprašanja slovensko obrtništvo, ki velja vsaj v naši državi za najnaprednejšo vejo te gospodarske panoge, še ni storilo niti najmanjšega praktičnega poskusa. Odkrito moramo govoriti in priznati baš zato, ker smo obrtniki, da glede tega nedostatka, ki je v svoji harmoniji načelne in praktične važnosti pomemb-

Vajeniško vprašanje je bila posebna točka in je bilo s posebno resolucijo sklenjeno vse potrebno za pravilno izobrazbo bodočega naraščanja elektrotehnične stroke. Pohvalno se je izrazilo tozadevno na kongresu o delovanju Združenja elektrotehničnih obrti Dravske banovine v tem pravcu.

Prevzemanje elektrotehniških del po gradbenih podjetjih in drugih osebah je tvorilo skrbno pripravljen referat in posebno točko dnevnega reda. Tozadevno je referat podal g. Petrič iz Ljubljane. S posebno resolucijo se zahteva od dajo elektrotehniških in elektroinstalaterskih del neposredno pooblaščenim elektrotehničnim obrtnikom ter kaznovanje vseh, ki bi neopravičeno prevzemali ta dela. Tozadevno se zahteva popravek zakona, ker je sedaj nejasen.

Da ni vseeno, kdo in kakšen elektro-materijal, električne aparate in žarnice prodaja je jasno, vsled česar se je kongres bavil s tem vprašanjem v posebni točki ter je stvarno referent pokazal na škodljive posledice prodaje kot goraj omenjeno po nestrokovnjakih. Z resolucijo se zahteva, da morajo prodajati elektromaterijal le osebe, ki imajo tozadevno strokovno usposobljenost ter je resolucija tudi stvarno podprta.

Posebno važno, kar teži elektrotehniško stroko, je deloma brezpravno stanje in nemogoči slučaji, ki se izvajajo na polju izvajanja elektrotehniških del, obratovodstev in poslovdstev. Zato je kongres v posebni točki „Revizija koncesij“ obravnaval tudi to pereče vprašanje ter se s soglasno sprejeto resolucijo zahteva revizija vseh izdanih pooblastil za elektrotehniško obrt, posluževanje električnih naprav in poslovdstva, pravtako pa tudi odpravo šušmarstva, za kar je resolucija dobro podprta, ter se zahteva čimprej izdajo posebnega zakona, ker je baš v elektrotehniški stroki tozadevno pravi kaos.

S tem je bil glavni del kongresa-zborovanje zaključeno. Po informacijah objektivnih predstavnikov in opazovalcev je prvi kongres elektrotehnikov in elektroinstalaterjev vsestransko sijajno uspel po svoji organizaciji.

Zvečer v nedeljo se je vršil za udeležence kongresa in predstavnike banket v „Gradskem podrumu“, kjer je bilo izrečenih tudi par govoroč za prosep elektrotehniške stroke. V ponedeljek dne 8. novembra pa so si udeleženci še ogledali tvornico električnih žic in cevi „Elka“, tvornico elektromaterijala „Hugo Graber“ in tvornico žarnic „Dis“.

Elektrotehniki in elektroinstalaterji so zaključili uspešno svoj prvi kongres, njihovemu delu za napredek svoje obrti se iskreno pridružujemo v želji, naj bo elektrotehnična obrt med obrtmí za vzor vsem ostalim na poti k napredku, vsestranski izpopolnitvi in dovršenosti!

nejši, kakor vse drugo krog nas, nosimo največji del krivde sami, ker smo vselej povdarjanje tega vprašanja poslušali in pojmovali kot nekako predavanje, ki je zgolj konvencionalnega značaja, nikoli pa nas besede in razmišljanja niso dirnili tako v živo, da bi se pretvorila v enega osnovnih dinamičnih elementov, s katerega uresničenjem bi bili šele res v stanju, da zgradimo celokupnemu kompleksu obrtniških vprašanj tako močan in stvaren temelj, katerega ne bi mogel nihče ne le omajati, temveč radi njegove gospodarske pomembnosti in moči tudi ne prezreti ali celo briskirati. Obrtniki se moramo zavedati, da resnično ne tiči vsa gospodarska in moralna moč našega stanu samo v posameznikih izmed nas; ona tiči

v naši skupnosti in to ne samo idejni in stanovsko organizatorni, temveč v **največji meri v naši organizirani finančno gospodarski skupnosti**, ki jo je mogoče oživitviti kot najefektnije sredstvo proti vsem silam, ki skušajo izpodkopavati obrtnika, njegov obstoj in njegovo idejno samostojnost!

Kreditno združništvo, to je ne samo v danih razmerah, temveč vselej edina in najzanesljivejša rešitev za naš obrtniški stan, ker postaja ta stvarna potreba vsepovsod v našem privatnem in organizatornem življenju vse bolj očitna. Če pomislimo nekoliko nazaj na dolga leta obstojanja naših prostovoljnih in tudi prisilnih organizacij in če si predstavljamo, kaj vse bi se moglo medtem mesto drugih večkrat ne tako važnih vprašanj storiti že na polju organizacije obrtniškega kreditnega združništva, postaja naš tozadevni greh in naša pomanjkljivost skroda neizpolnljiva vrzel. Ali ni še nihče izmed nas nikoli pomislil na možnost, kako bi se zbralo v ta namen 10, 20 do 50 samostojnih obrtnikov, ki bi bili v svojo in svojega stanu korist pripravljeni plodonosno in sigurno naložiti par svojih deležev po din 100 za ustanovitev obrtniške kreditne zadruge, zaupati ji svoje event. prihranke, na drugi strani pa ustvariti možnost sebi in svojim gospodarsko šibkejšim tovarišem, da dosežejo ceneno kreditiranje. Tovariši obrtniki, premislimo dobro to vprašanje in videli bomo, da bo mogoče šele z realizacijo finančno gospodarske organizacije med nami postaviti našo skupno stavbo na trdnjejšo podlago, kot smo to poskušali doslej.

Najbolj očito pa se kaže pomanjkanje te velike in stvarne obrtniško-gospodarske potrebe tudi na moralnem področju naše borbe za napredek in neodvisnost našega stanu, če pomislimo na dosedanje težko dobo našega pokreta, ki je v moralnem pogledu rodila sicer nepričakovano velike uspehe in zdramila celokupno samostojno obrtništvo, ki pa na merodajnih mestih ni odjeknila doslej še v nobenem pomembnejšem razumevanju obrtniških potreb. In zakaj je bila naša borba baš radi tega nedostatka tako težka? Zato, ker nismo doslej nikdar smatrali za potrebno, organizirati gospodarsko moč

našega obrtniškega stanu v praktično skupnost — v okviru močnega kreditnega združništva. Povsem jasno je zato, da smo bili, smo in bomo ob nedostatku te žive in stvarne potrebe za naš stan, ostali i kot posamezniki i kot celota le lutke v rokah tujih in obrtništva nasprotnih interesov. In to bo trajalo vse dotlej, dokler se s praktično realizacijo vprašanja obrtniškega kreditnega združništva posebno v Dravski banovini energično ne lotimo rešitve celega kompleksa pere-

čih obrtniških vprašanj tam, koder je to najbolj temeljito potrebno in kar je najosnovnejše važnosti za vso našo borbo za osamosvojitve in neodvisnost obrtniškega stanu.

Obrtniki! Idejna neodvisnost in samoodločba našega stanu bo zrasla le na **sistematični organizaciji naših gospodarskih moči v skupno silo!** Zato takoj in brez odloga energično na delo za ustanovitev **obrnishkih kreditnih zadrug**, ki morajo med nami zagledati čimprej luč sveta!

Statistika

Zbornica za TOI v Ljubljani nam je dala v zadnjem času dve nadvse zanimivi statistiki, katerih doslej nismo bili vajeni. Hvaležni smo ji zato, ker te statistike le potrjujejo trditve možnosti obstoja Samostojne obrtne Zbornice.

Podatki o združenjih nam kažejo, koliko težkih tisočakov je zmožen zbrati obrtnik za svoje nižje ustanove, obenem pa pokažejo nezavednost tistega obrtnika, ki pravi, da bi samostojne Obrtne zbornice obrtniki ne mogli vzdrževati. Istočasno nam ti podatki povedo, kako malo misleči smo obrtniki. Ko si od toliko težkih tisočakov, ki jih žrtvujemo zadrugam, ne znamo zbrati potrebnih vsot za zgraditev Obrtniškega doma. Vsaj Ljubljana bi lahko to storila. Gostujemo in potikamo se z našimi pisarnami Združenj po celi Ljubljani. Zakaj ne bi bile vse te pisarne v eni zgradbi — naši zgradbi — Obrtniškem domu? Pri tem vprašanju bi se moralo umakniti vsako medsebojno nezaupanje, umakniti vsaka politična usmerjenost, ker je čas, da bodimo obrtniki samo obrtniki, ki svoj dom hočemo in moramo zgraditi. Kdo naj prevzame pobudo zato? Vsi moramo stremeti in hoteti, pa bomo tudi lahko vstvarili. Bodimo obrtniki, saj nas vse tarejo enake težkoče, vstvarimo Obrtniški dom, na katerega bodo ponosni zanamci, zgodovinar pa bo poročal, da je bil ta dom ustvarjen takrat, ko so bili obrtniki res samo obrtniki! Seveda se ne gradijo domovi samo z lepimi besedami, potrebna so sredstva, ki jih naj zbirajo združenja. Mestna občina naj nudi svojo

pomoč z naklonitvijo primerne parcele, obrtniški denarni zavodi pa naj dajo na razpolago potreben cenen kredit. Tako bi se mogla ta misel tudi takoj uresničiti, samo dobre volje je treba!

Primerjajoč številke naše TOI Zbornice s številkami drugih obrtnih zbornic, se mi nehote vzbujajo dvom v točnost številk, čeravno so uradne. Zakaj? Zdi se mi, da so več obrtnih obratov, ki po svojem značaju morejo biti le obrtni, vtaknili med industrijo — kamor ne spadajo, in prav taki obrati bi po svoji davčni podlagi dejansko precej dvignili številke obrtniških prispevkov. Zakaj pa TOI Zbornica tako ljubosumno drži obrtni odsek, če zanj več izda, — kakor prejme! Iz ljubezni do obrtništva? Torej! Zbornica za TOI ni dobrodelna ustanova, ki bi držala obrtni odsek pod nekakim varuštvo ter mu delila miloščino. Dajte obrtnikom, kar je njihovega, pa boste videli, da zna obrtnik gospodariti dobro v svojih najvišjih ustanovah. Dokler pa obrtni odsek ne bo samostojen in bo pod varuštvo, ne more nuditi obrtništvu tega, kar bi nudi moral.

Želeli bi, da nam Zbornica za TOI dá čimprej obširneje poročilo in točne številke obrtnemu stanu na podlagi katerih bomo mogli s primerjavo ugotoviti z ostalimi področji koliko zaostajamo ali prednjačimo.

Čitajte naš list!

Mihelčič Ivan:

S praktičnimi tehnikami na poučnem potovanju po Italiji

(Nadaljevanje.)

V torek, dne 7. septembra so se udeleženci ekskurzije OPT odpeljali zjutraj v Turin z vlakom. V Turinu so si ogledali znamenitosti mesta, kjer so si tozadevno najeli autobus in vodnika, ki je izletnikom tolmačil poedine zanimivosti. Turin ima krasno lego ob reki Po ter je tudi v stavbarstvu glede na sloge od najstarejših pa do najmodernejših prava umetnina. Številni spomeniki in razne palače ter nekatere javne zgradbe se prav odražajo. Turin je pravzaprav industrijsko mesto, vsled česar ima tudi življenje znak tega tempa. Zelo veliko se gradi v Turinu novih zgradb, večinoma večnadstropnih. Po ogledu znamenitosti v mestu Turinu, katerih žal vsled malega prostora ni mogoče vseh opisati, so se udeleženci odpeljali z električno železnico v predmestje v svrhu ogleda Fiatovih tvornic.

Fiat-ove tvornice, v katerih se proizvajajo najraznovrstnejša prometna sredstva so ogromen kompleks stavb, večinoma večnadstropnih železobetonskih, ki že od daleč s svojo ogromnostjo in razsežnostjo store na izletnika mogočen vtis. Udeleženci OPT so bili od gg. zastopnikov tvornice inženjerjev lepo sprejeti.

Tvornica pa je stavila na razpolago dva lepa velika avtobusa, v katerih so se udeleženci vozili skozi vse obrate te ogromne tvornice, pričeni z ogledom pri industrijskem tiru, ko prihajajo surovine z železnico v tvornico in dalje preko vseh oddelkov do končnih izdelkov tvornice, najraznovrstnejših vozil. Tempo dela v tej tvornici je, kakor nit, ki se vleče skozi življenje, kajti vse delo se vrši po tekočem traku tako, da mora vsak delavec ali delavka v točno odrejenem času izvršiti svoje delo. Posamezne stružne in druge dvorane so za naše razmere prave tvornice, medtem ko se pri Fiatu obdelava v posameznem oddelku le določen del. Razumeti se more, kolikšna je tvornica Fiat šele, ko vemo, da zaposluje nad 40.000 delavcev in ni čuda, da je tvornica pravo mravljišče dela. Skozi vse oddelke in nadstropja vodi prava široka cesta in se iz nadstropja v nadstropje v lahkem vsponu dviga cesta, na kateri se z lahkoto srečata dva avtobusa. Zgradba glavnega dela tvornice je tako urejena, da so si udeleženci te ekskurzije po vrstnem redu od nadstropja do nadstropja ogledali ves potek proizvodnje automo-

bilov, ki jih tvornica Fiat dnevno izgotovi preko 300. Za zaključek pa vodi iz 5. nadstropja cesta na streho ogromne 5 nadstropne tvornice, kjer ima tvornica pravo dirkališče kot preizkuševališče avtomobilov. Z ogledom tvornice so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni pa tudi z razlago in informacijami, ki so jih tozadevno radevolje dajali na vprašanje dodeljeni vodniki. Iz razumljivih razlogov pa vsega žal niso pokazali, ker tvornica dela veliko za vojaške svrhe in je seveda, kot tozadevna industrija pod trajnim vojaškim nadzorstvom.

Z enodnevnim izletom iz Milana v Turin, kjer so si udeleženci ogledali mesto in Fiatovo tvornico, so se udeleženci ponoči zvečer zopet vrnili v Milano z najlepšimi utisi.

Po programu je sledil enodneven izlet v sredo, dne 8. septembra v Genovo, kamor so se udeleženci odpeljali z vlakom skozi zanimive pokrajine in gorske predele ter po 3 urni vožnji prispeli v to svetovno znano pomorsko trgovsko mesto. Ob Ligurskem zalivu leži ob lepi legi to krasno mesto s svojimi nebrojnimi gradbenimi umetninami ter je svoječasno tvorilo državico zase, kar pričajo še danes mnoge utrdbe na visokih gričih. Udeleženci so si ogledali mesto, njega posebnosti, kar je predvsem svetovno znano najlepše pokopališče na svetu „Campo-

Visoko priznanje zadrugi „Dom jugoslovanskih obrtnikov r. z. z o. z. v Ljubljani“

V ponedeljek dne 15. novembra t. l. je predsednik Mestne občine ljubljanske g. dr. Jure Adlešič v sejni dvorani na magistratu na slovesen način izročil podpore in pohvale Kraljevega fonda posameznikom in ustanovam za njihovo delo na prostnem, gospodarskem ali socialnem polju. Med redkimi, ki so prejeli to pohvalo je tudi „Dom jugoslovanskih obrtnikov“, r. z. z o. z. v Ljubljani. Gotovo ni to običajno priznanje obrtniški ustanovi, če upoštevamo, da je Dom jugoslovanskih obrtnikov mlada ustanova, saj obstoja šele tretje leto in tudi edina, ki je prejela v Sloveniji izmed obrtniških organizacij sploh — tako priznanje. Na tem mestu moremo vodstvu mlade zadruge, katere namen je socialen tudi mi čestitati, saj se je zadruga rodila iz pokreta Društva jugoslovanskih obrtnikov, katerega zastopnik je naše glasilo in se moremo veseliti vsakemu uspehu, ki je dosežen in, ki izhaja iz pokreta osamosvojitve slovenskega obrtništva.

Ob tej priliki priporočamo obrtništvo in prijateljem obrtniškega pokreta po samostojnosti, da si na licu mesta na Govejku pri Medvodah ogledajo Dom, ki ga zadruga vzdržuje, popravljajo in želi po namenu pravil v doglednem času tudi izpopolniti, da bo v teku let v polnem pomenu besede služil za okrevanje potrebnim obrtnikom in njih svojem.

V Sloveniji se obnavlja kopanje železne rude. Že nekaj časa so na delu tuje finančne skupine, ki zasledujejo rudo v opuščenih rudnikih med Črno in Mežico na avstrijski meji ter v Olimju pri Podčetrtku. Kakor izgleda bo prišlo do realizacije, ker so dosedanja raziskovanja pokazala pozitivne uspehe. Zanimivo je, da se za to zanima samo tuj kapital, dočim domači kapital s svojimi sredstvi niti gmotno, niti inicijativno ni aktiviran, čeprav čaka to panogo nedvomno še velika bodočnost.

Santo“. Največji umetniki in kiparji so tu zastopani s svojimi deli in arkade — galerije v dolžini nad 5 km nudijo obiskovalcu v pogled toliko lepih stvari, da si jih človek niti misliti ne more, niti predstavljati s kakšno dovršenostjo so posamezni spomeniki do vseh podrobnosti izdelani ter se človeku zdi, kakor da nekateri izmed spomenikov niso zgolj kamen, temveč življenje. Poleg arkad pa so še drugi posamezni spomeniki, ki tvorijo kot celota zase prav tako dragocene umetnine. Še danes dopolnjujejo pokopališče z novimi umetninami, ki gredo v visoke milijone lir. Počivajo na tem pokopališču poleg pokojnikov Genove tudi mnogi ugledni in premožni drugi pokojniki iz Italije, pa tudi iz drugih držav. Ne bi bilo prav, če bi si udeleženci te edinstvene umetnine ne ogledali in je razumljivo, da so bili z ogledom zelo zadovoljni ter bo slehernemu udeležencu utis, ki so ga tu dobili, ostal nepozaben.

Mesto Genova se tudi še lepo razvija, kar pričajo mnoge novogradnje in izvedba ter modernizacija cest. Posebno ob morju v takozvani boljši četrti rastejo mnoge vile v najrazličnejših slogih iz tal. Pa tudi v sredini mesta so podrli mnogo starih poslopij ter grade sedaj veliko policijsko palačo, izgrajen pa je bil tudi velik slavalok v vojni padlim, krasna umetnina, poleg tega pa se gradijo tudi še mnoge privatne zgradbe.

(Dalje prihodnjic.)

Dom jugoslovanskih obrtnikov je živo dejstvo, kakor nam kaže pričujoča slika, ustanova sama je zgrajena na trdnem zadrugnem temelju, ki tudi daje vero v siguren napredek, obstoj in razširitev tega obrtništva prepotrebne doma. Sami zadrugarji pa tudi niso kos vsemu, zato je dolžnost vse ostale obrtniške javnosti, poklicanih ustanov in oblasti, da se v večji meri kot so doslej, podpirajo moralno in materijalno prizadevanje našega obrtništva v označenem pravcu. Vsej javnosti je tudi namenjen današnji Dom jugoslovanskih obrtnikov na Govejku, kot predhodna planinska postojanka in je tega mogoče obiskati z malimi stroški, najsi po najkrajši poti iz Ljubljane z vlakom do Medvod ter peš 2 urici do Doma, dalje iz Škofje Loke ali pa tudi z avtobusom iz Ljubljane do Žirovnika na poti proti Polhovemu gradu preko Sv. Katarine itd. V Domu je prekrbljeno za vse potrebno pa tudi za prenočišče. Priporočamo za lepe jesenske in zimske dneve poset te edinstvene obrtniške postojanke, ker so z obsežnega arondiranega posestva krasni razgledi in lepi motivi za fotografiranje.

Ko se veselimo pohvale iz najvišjega mesta, želimo vodstvu zadruge še čimvečjih uspehov, obenem pa vabimo vso javnost, da s svojo prisotnostjo in obiski na Domu da s svoje strani obrtništvo priznanje.

V svrhu propagande za poset Doma na Govejku pripravljajo zadruga izdajo posebnega prospekta, kar zopet ne bo brez stroškov, vsled česar se naprošajo prijatelji ustanove, da s svoje strani materijalno podpro izdajo tega z nakazili zneskov ali pa inserati, ki bodo imeli v tem prospektu velik uspeh, saj bo izdan v par tisoč izvodih in bo povsem izčrpen, opremljen z opisom, fotografijami in načrti. Za soboto dne 5. februarja 1938. pa pripravljajo zadruga svoj običajni ples — planinsko rajanje v veliki dvorani Kazine, katerega čisti dobiček je namenjen izključno le za namene Doma. Že sedaj opozarjamo na obe omenjeni stvari in priporočamo obisk ter udeležbo, posebej pa še daril in subvencij s strani javnosti tej obrtniški ustanovi.

Izpopolnitev našega obrtništva v Franciji. Na tozadevno večkratno vprašanje se sporoča, da je vse potrebno urejeno za izpopolnitev našega obrtništva v Franciji. Kdor se hoče izmed obrtnikov

izpopolniti v posamezni stroki ali specijelni panogi v Franciji, naj se tozadevno izvoli obrniti na poslaništvo Kraljevine Jugoslavije v Parizu, kjer bo prejel vsa tozadevna navodila.

Organizacija cenzurnih odborov Zanatske banke kralj Jugoslavije

Podružnica Zanatske banke kraljevine Jugoslavije v Ljubljani je od 1. V. 1931. do 30. X. 1937. leta prejela od obrtništva na njenem poslovnem področju, to je v Dravski banovini, 1758 prošelj za posojila v skupnem znesku 54.758.935 din in odobrila 1656 prošelj za posojila v skupnem znesku 34.489.375 din.

Navedene številke dovolj zgovorno pričajo, kako nujno potreben je bil ta denarni zavod slovenskemu obrtništvo in kako mu je tudi koristen. Navedena vsota posojil je bila našemu obrtništvo odobrena v času najhujše gospodarske depresije in splošnega pomanjkanja kredita.

Težka gospodarska kriza je že pred letom dni dosegla svoj višek. V zadnjem času pa so se pokazali zanesljivi znaki izboljšanja v gospodarstvu. Obrtništvo je zopet pričelo gledati bolj optimistično na položaj. Zato stremi, da si svoje delavnice izboljša, išče naročil ter jih bo gotovo tudi dobilo, ker neizpodbitna resnica je, da industrijski izdelki ne bodo mogli nikdar konkurirati solidnim ročnim izdelkom; mnogih izdelkov pa industrija sploh ne more producirati.

Na podružnico Zanatske banke v Ljubljani prihajajo dnevno številne prošnje obrtnikov za posojila, katerih pa vsled oddaljenosti bivališč prosilcev ne more reševati tako ekspeditivno, kakor si žele obrtniki in kakor bi si želela tudi banka.

Da bi Zanatska banka mogla reševati prošnje obrtnikov za posojila čim hitreje, brez zamudnega dopisovanja in s čim manjšimi stroški, se je odločila, da v vseh večjih krajih njenega poslovnega področja organizira cenzurne odbore.

Namen cenzurnih odborov je, da sprejemajo od obrtnikov prošnje za posojila, katere potem s svojimi ugotovitvami in predlogi pošiljajo banki v končno rešitev. Združenje ali prostovoljna obrtna organizacija, pri kateri naj bi cenzurni odbor posloval, skliče sestanek bančnih delničarjev (v kolikor so v dotičnem kraju in bližnji okolici), predsednikov in odbornikov vseh lokalnih obrtnih organizacij in drugih za obrtniške interese v javnem delovanju vidnejših obrtnikov. Na tem sestanku se izberejo člani in predsednik cenzurnega odbora. V večjih krajih se izbere pet članov, v manjših krajih pa tri člane skupno s predsednikom.

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije a. d.

Podružnica Ljubljana

Gajeva ulica 6.

Centrala Beograd

Delniška glavnica Din 75.000.000

Udeležba države Din 30.000.000

Glavna podružnica
ZAGREB

Podružnica Sarajevo

Podeljuje obrtnikom in obrtnim podjetjem menična in hipotekarna posojila, kredite na tekoči račun, posojila na zastavo državnih vrednostnih papirjev, delnic Narodne banke in Privilegirane Agrarne banke.

Sprejema na obrestovanje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun, katere izplačuje brez omejitve. Upravlja imovino in fonde obrtniških ustanov in organizacij. Izvršuje vse ostale bančne posle

Brzjavni naslov: „Zanatska“ Ljubljana

Telefon štev. 20-30

Račun Poštne hran. štev. 14003

Vse naročnike prosimo za poravnavo obveznosti, ker le, če

je redno plačana naročnina, moremo tudi redno izdajati list

„Obrtnik“ in zadovoljiti čitate

lje. Obrtniška zavest ter čast

poedinega, ki list prejema, zahteva brezpogojno redno pla

čilo naročnine. Upoštevajte ter takoj nakažite po položnici

štev. 12.986 naročnino.

Poravnajte naročnino za „Obrtnika“

ker koristiti se in ne plačati neznatne vsote din 30- letno, ni častno.

